

Затверджено Наказом
№123-О/Д від 05 грудня
2022 року
Виконавчий директор
Наталія КАЛМИКОВА

Положення

щодо впровадження механізму заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» в державній установі Український ветеранський фонд

1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція визначає порядок застосування механізму заохочення та формування культури повідомлення про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції» (далі - Закон) в державній установі Український ветеранський фонд.

1.2. У цій інструкції вживаються терміни в таких значеннях:

Викривач – фізична особа, яка за наявності переконання, що інформація є достовірною, повідомила про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень закону, вчинених іншою особою, якщо така інформація стала їй відома у зв'язку з її трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням нею служби чи навчання або її участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання (абз. 20 ст. 1 Закону).

Члени сім'ї викривача - члени сім'ї, а також чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, рідний та двоюрідний брати, рідна та двоюрідна сестри, рідний брат та сестра дружини (чоловіка), племінник, племінниця, рідний дядько, рідна тітка, дід, баба, прадід, прабаба, внук, внучка, правнук, правнучка, зять, невістка, тесть, теща, свекор, свекруха, батько та мати дружини (чоловіка) сина (дочки), усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, особа, яка перебуває під опікою або піклуванням зазначеного суб'єкта.

При цьому члени сім'ї – це:

а) особа, яка перебуває у шлюбі з викривачем, та діти викривача до досягнення ними повноліття – незалежно від спільного проживання з викривачем;

б) будь-які особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки з викривачем (крім осіб, взаємні права та обов'язки яких не мають характеру сімейних), у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

Для визнання особи викривачем є повідомлення ним інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень закону, отриманої під час здійснення одного із вказаних видів діяльності:

- трудової;
- професійної;
- господарської;
- громадської;
- наукової діяльності.

Особа, яка повідомила про можливе правопорушення, не є викривачем, якщо повідомлена нею інформація:

- не містить фактичних даних, які можуть бути перевірені, зокрема про обставини правопорушення, місце і час його вчинення, особу, яка вчинила правопорушення;
- стала їй відома не у зв'язку з трудовою, професійною, господарською, громадською, науковою діяльністю, проходженням служби чи навчання або участю у передбачених законодавством процедурах, які є обов'язковими для початку такої діяльності, проходження служби чи навчання, а також, наприклад, із загальнодоступних джерел (реєстрів, баз даних, сайтів, засобів масової інформації).

Трудова діяльність – діяльність найманого працівника, фізичної особи, яка забезпечує себе роботою самостійно, зокрема надає послуги чи виконує роботи на підставі цивільно-правових договорів.

Професійна діяльність – участь фізичної особи у літературній, аудиторській, бухгалтерській, іншій подібній діяльності за умови, що така особа не є працівником або фізичною особою – підприємцем та

використовує найману працю не більш як чотирьох фізичних осіб (абз. 2 пп. 14.1.226 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України).

Господарська діяльність – діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність (ст. 3 Господарського кодексу України).

Громадська діяльність – діяльність інститутів громадянського суспільства, їх посадових осіб, членів, представників і волонтерів щодо участі у формуванні і реалізації державної (місцевої) політики, реалізації статутних цілей та напрямів діяльності відповідних інститутів, яка пов'язана з їх офіційними відносинами з органами державної влади, місцевого самоврядування, зокрема членство в громадських радах, конкурсних комісіях з відбору, комісіях з оцінки корупційних ризиків тощо.

Наукова діяльність – інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження (п. 12 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»).

Корупційне правопорушення – діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 закону, за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

Правопорушення, пов'язане з корупцією – діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність.

Інші порушення Закону (наприклад, недотримання вимог щодо прийняття антикорупційної програми, непроведення спеціальної перевірки, непроведення службового розслідування, незабезпечення каналів для повідомлень, непритягнення до дисциплінарної відповідальності за вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення тощо) (додатки 1–3).

Момент здійснення повідомлення про корупцію вважається:

- час здійснення повідомлення про корупцію на особистому прийомі керівника, заступника керівника або іншого працівника установи;

- час надходження повідомлення про корупцію на електронну пошту установи;
- час прийняття повідомлення про корупцію на телефон гарячої лінії установи;
- час надходження заповненої форми повідомлення про корупцію на вебсайт установи;
- дата відправлення повідомлення про корупцію поштою (відповідно до штампа на конверті).

Конфіденційність викривача – це забезпечення установою, до якої звернувся викривач з повідомленням про корупцію, нерозголошення третім особам, які не залучаються до розгляду, перевірки та/або розслідування, інформації про особу викривача, його близьких осіб або повідомлених викривачем фактів, які можуть ідентифікувати викривача чи його близьких осіб.

Конфіденційною інформацією про викривача є відомості, які дають можливість його ідентифікувати, зокрема:

1. прізвище, ім'я, по батькові;
2. дата і місце народження;
3. місце роботи та посада;
4. місце проходження військової служби;
5. місце навчання/стажування;
6. відомості, які ідентифікують викривача як суб'єкта підприємницької діяльності;
7. сімейний стан;
8. адреса проживання, роботи;
9. номер телефону, поштової скриньки, інші персоніфіковані канали зв'язку;
10. зображення викривача;
11. інформація про акаунти викривача в соціальних мережах;
12. будь-які інші відомості, які дають змогу ідентифікувати особу викривача.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі.

- 1.3. Український ветеранський фонд в межах повноважень заохочує викривачів та сприяє їм у повідомленні про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону, усно та письмово, зокрема через спеціальну телефонну лінію, офіційний веб-сайт Українського ветеранського фонду, засобами електронного зв'язку, шляхом звернення до засобів масової інформації, журналістів, громадських об'єднань, профспілок.
- 1.4. Повідомлення про корупцію, яке не містить інформації про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення, інше порушення вимог Закону України «Про звернення громадян».
- 1.5. Анонімне повідомлення про корупцію підлягає розгляду, якщо наведена у ньому інформація стосується конкретного працівника Українського ветеранського фонду та якщо таке повідомлення містить фактичні дані, які можуть бути перевірені.
- 1.6. Повідомлення про корупцію може бути здійснено працівниками Українського ветеранського фонду без зазначення авторства (анонімно) будь-яким способом із зазначених у пункті 1.3 цього розділу.
- 1.7. Повідомлення про корупцію може бути як письмовим, так і усним, подане як окремою особою (індивідуальне), так і групою осіб (колективне).
- 1.8. Усне повідомлення про корупцію викладається викривачем (викривачами) на особистому прийомі та/або з використанням засобів телефонного зв'язку.
- 1.9. Організація роботи з повідомленнями про корупцію здійснюється на таких засадах:

знання та обізнаність - забезпечення інформування про можливість подати повідомлення про корупцію та про повноваження уповноваженого підрозділу (уповноваженої особи) щодо його розгляду;

доступність - забезпечення безперешкодного доступу для подання повідомлення про корупцію та забезпечення зручності процесу подання таких повідомлень;

довіра - інформування викривачів про їхні права та гарантії захисту, у тому числі трудових прав, виконання державних гарантій захисту;

відповідальність - забезпечення керівництвом Українського ветеранського фонду роботи з повідомленнями про корупцію;

ефективність - реагування на усі без винятку випадки порушення вимог Закону;

прозорість - інформування викривачів про результати розгляду повідомлень про корупцію;

аналіз та вивчення - систематичний перегляд і коригування організаційної роботи з повідомленнями про корупцію та викривачами.

2. Права та гарантії захисту викривачів

2.1. Права викривача виникають з моменту повідомлення інформації про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону.

Викривач має право:

2.1.1. **Бути повідомленим про свої права та обов'язки, передбачені Законом.** Кожному викривачу, який безпосередньо або письмово звернувся до уповноваженої особи із повідомленням про корупцію або за захистом своїх прав, рекомендується роз'яснювати його права;

2.1.2. **Подавати докази на підтвердження своєї заяви.** Викривач може подавати будь-які докази разом із повідомленням про корупцію. Всі докази, надані викривачем, мають бути об'єктивно, неупереджено та повною мірою оцінені уповноваженою особою, який/ яка здійснює розгляд повідомлення про корупцію.

2.1.3. **Отримувати від уповноваженого органу, до якого він подав повідомлення, підтвердження його прийняття і реєстрації.** За окремим запитом, надісланим до установи, викривач має право отримати підтвердження прийняття та реєстрації його повідомлення про корупцію.

2.1.4. **Давати пояснення, свідчення або відмовитися їх давати.**

2.1.5. **На безоплатну правову допомогу у зв'язку із захистом прав викривача.** Викривачі перебувають під захистом держави. Для захисту викривач може користуватися всіма видами правової допомоги, передбаченої Законом України «Про безоплатну правову допомогу», або залучити адвоката самостійно (ч. 1 та ч. 3 ст. 53 закону).

2.1.6. **На конфіденційність.** Відповідно до Закону заборонено розкривати інформацію про особу викривача, його близьких осіб

або інші дані, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, третім особам, які не залучаються до розгляду, перевірки та/ або розслідування повідомлених ним фактів, а також особам, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені ним факти, крім випадків, установлених законом.

2.1.7. Повідомляти про можливі факти корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону без зазначення відомостей про себе (анонімно).

2.1.8. У разі загрози життю і здоров'ю на забезпечення безпеки щодо себе та близьких осіб, майна та житла або на відмову від таких заходів. Однак право на забезпечення безпеки мають лише ті викривачі, які повідомили про вчинення кримінального корупційного правопорушення.

2.1.9. На відшкодування витрат у зв'язку із захистом прав викривачів, витрат на адвоката у зв'язку із захистом прав особи як викривача, витрат на судовий збір. Правові засади розподілу та відшкодування судових витрат визначаються відповідними положеннями КАС або ЦПК. Справляння судового збору, платники, об'єкти та розміри ставок судового збору, порядок сплати, звільнення від сплати та повернення судового збору визначає Закон України «Про судовий збір».

2.1.10. На винагороду у визначених законом випадках. Право на винагороду має викривач, який повідомив про корупційний злочин, грошовий розмір предмета якого або завдані державі збитки від якого у 5000 і більше разів перевищують розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого Законом на час вчинення злочину. Розмір винагороди становить 10 % від грошового розміру предмета корупційного злочину або розміру завданих державі збитків від злочину після ухвалення обвинувального вироку суду. Розмір винагороди не може перевищувати 3000 мінімальних заробітних плат, установлених на час вчинення злочину.

2.1.10.1. Права на винагороду не має особа, яка:

- є співучасником корупційного правопорушення, про яке вона повідомила;
- повідомила про корупційне правопорушення у рамках угоди у кримінальному провадженні;
- повідомила про корупційне кримінальне правопорушення як викривач, маючи при цьому можливість для здійснення офіційного

повідомлення про виявлене кримінальне правопорушення у межах реалізації своїх службових повноважень.

2.1.11. **На отримання психологічної допомоги.** Психологічна допомога викривачу надається в порядку, визначеному чинним законодавством.

2.1.12. **На звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках.** Ключовим правом викривачів є звільнення від юридичної відповідальності у визначених законом випадках.

2.1.13. **Отримувати інформацію про стан та результати розгляду, перевірки та/або розслідування за фактом повідомлення ним інформації**

Закон визначає такі етапи та строки інформування викривача установою щодо повідомлення про корупцію:

- надання детальної письмової інформації про результати попередньої перевірки у 3-денний строк з дня завершення цієї перевірки (абз. 6 ч. 3 ст. 53-2 закону);
- повідомлення про відсутність повноважень для розгляду повідомлення про корупцію та роз'яснення, яка установа уповноважена на проведення перевірки або розслідування відповідної інформації, у 3-денний строк без проведення попередньої перевірки (абз. 7 ч. 3 ст. 53-2 закону);
- повідомлення про продовження за рішенням керівника установи строку внутрішньої (службової) перевірки або розслідування до 45 днів (абз. 9 ч. 3 ст. 53-2 закону).

3. Формування та зберігання матеріалів з розгляду повідомлень про корупцію

3.1. Принципи організації роботи з повідомленнями про корупцію:

добросесність - діяльність працівників Українського ветеранського фонду, що базується на виконанні службових обов'язків відповідно до вимог Закону та загальноновизнаних етичних норм;

захист прав викривачів - розуміння та усвідомлення працівниками Українського ветеранського фонду, які мають доступ до повідомлень про корупцію та іншої інформації, яка пов'язана з такими повідомленнями, ризиків для викривачів та їхніх близьких осіб,

пов'язаних з поданням повідомлень, встановленням фактів порушення вимог Закону;

конфіденційність - забезпечення виконання працівниками Українського ветеранського фонду вимог законодавства щодо заборони розкриття інформації про викривача, його близьких осіб або інших даних, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, третім особам, які не залучаються до розгляду, перевірки та/або розслідування повідомлених ним фактів, а також особам, дій або бездіяльності яких стосуються повідомлені ним факти, крім випадків, установлених законом, а також нерозголошення такої інформації працівниками Українського ветеранського фонду, які залучаються до процедур попереднього розгляду, ідентифікації, опрацювання, використання та збереження повідомлень про корупцію;

зворотний зв'язок - рекомендується підтримувати зв'язок з викривачем навіть у випадку, коли таке повідомлення подане анонімно (за наявності інформації про контакти викривача);

неупередженість - забезпечення розгляду повідомлення про корупцію по суті та без жодних упереджень, які можуть виникати за результатами попередніх контактів викривача з працівниками Українського ветеранського фонду;

об'єктивність - надання повної і об'єктивної оцінки одержаної під час розгляду повідомлення про корупцію інформації, а також результатам такої перевірки;

рівність - забезпечення однакового ставлення до всіх викривачів незалежно від їх віку, статі, національної приналежності, віросповідання тощо.

3.2. Повідомлення про корупцію, незалежно від способу надходження (подання), підлягають реєстрації у Журналі обліку повідомлень про корупцію, внесених викривачами, який є невід'ємною частиною системи електронного документообігу Українського ветеранського фонду, ведеться службою діловодства, який є невід'ємною частиною їх системи документообігу.

3.3. У разі отримання анонімного повідомлення у відповідній графі «П.І.Б. викривача (або анонімне)» Журналу проставляється позначка «Анонімно».

3.4. Облік повідомлень про корупцію здійснюється в день їх надходження до уповноваженої особи або наступного робочого дня, якщо вони надійшли у неробочий день (час), вихідні чи святкові дні.

- 3.5. Облік повідомлень про корупцію здійснюється за кількістю і видами отриманих повідомлень, способами їх надходження (подання), станом виконання та результатами розгляду.
- 3.6. Формування справ за результатами розгляду повідомлень про корупцію здійснюється уповноваженою особою, яка визначена головним виконавцем з розгляду цих повідомлень, відповідно до номенклатури справ.
- 3.7. Уповноважена особа забезпечує контроль за правильністю оформлення та спрямування документів до справ, матеріалів розгляду повідомлень про корупцію та їх оригіналів (за наявності), належним оформленням справ.
- 3.8. До завершення розгляду повідомлення про корупцію матеріали щодо його розгляду зберігаються у уповноваженої особи, яка здійснює його розгляд.
- 3.9. Уповноважена особа після завершення розгляду і прийняття відповідного рішення формує самостійну групу матеріалів справи з повідомлення про корупцію та матеріалів щодо розгляду і разом з внутрішнім описом вміщує у м'яку обкладинку. У строк, що не перевищує п'ять робочих днів з дати реєстрації остаточної відповіді викривачу або документа, що підтверджує завершення розгляду повідомлення про корупцію (доповідна записка, висновок перевірки тощо), оформлена відповідним чином самостійна група матеріалів справи передається на зберігання.
- 3.10. Якщо штатним розписом Українського ветеранського фонду передбачено функціонування в структурі уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції, забезпечення вжиття заходів щодо формування та зберігання матеріалів з розгляду повідомлень про корупцію покладається на таку особу персонально.
- 3.11. У разі виявлення порушень в оформленні та формуванні у самостійну групу матеріалів справи за результатами розгляду повідомлень про корупцію усунення недоліків проводиться у строк, що не перевищує п'ять робочих днів.
- 3.12. На архівне зберігання уповноважена особа передає оформлені та сформовані справи до служби діловодства у порядку, визначеному Інструкцією з діловодства.
- 3.13. Матеріали попередньої перевірки повідомлень про корупцію, службових перевірок та розслідувань за повідомленнями про

корупцію зберігаються протягом трьох років з дня отримання таких повідомлень.

3.14. Після закінчення встановленого строку зберігання матеріали попередньої перевірки повідомлень про корупцію, службових перевірок та розслідувань за повідомленнями про корупцію підлягають знищенню відповідно до вимог законодавства з питань діловодства та архівної справи.

4. Захист трудових прав викривачів

4.1. Викривачу, його близьким особам не може бути відмовлено у прийнятті на роботу, їх не може бути звільнено чи примушено до звільнення, притягнуто до дисциплінарної відповідальності чи піддано з боку керівництва Українського ветеранського фонду іншим негативним заходам впливу (переведення, оцінювання, зміна умов праці, відмова у призначенні на вищу посаду, зменшення заробітної плати тощо) або загрозі таких заходів впливу у зв'язку з повідомленням про можливі факти корупційних або пов'язаних з ними правопорушень, інших порушень Закону України «Про протидію корупції».

4.2. У разі відсторонення працівника, який є викривачем, від виконання трудових обов'язків не з його вини оплата праці на період його відсторонення здійснюється в розмірі середньої заробітної плати за останній рік.

4.3. Викривачу та членам його сім'ї не може бути відмовлено:

- в укладенні чи продовженні договору, трудового договору (контракту);
- в наданні адміністративних та інших послуг.
- закон забороняє створювати перешкоди викривачу в подальшому здійсненні ним трудової, професійної, господарської, громадської, наукової або іншої діяльності, проходженні служби чи навчання, а також вживати будь-яких дискримінаційних заходів у зв'язку з повідомленням про корупцію.

4.4. Викривачу та членам його сім'ї, права яких порушено всупереч пунктам 4.1 -4.3 цього розділу, гарантується поновлення їхніх прав.

5. Обов'язки та відповідальність

5.1. Працівники Українського ветеранського фонду, залучені до процесу роботи з повідомленнями про корупцію, зобов'язані:

5.1.1. дотримуватися вимог статей 43, 53⁻⁵ Закону;

5.1.2. добросовісно виконувати посадові обов'язки на усіх етапах роботи з такими повідомленнями;

5.1.3. здійснювати (забезпечувати) своєчасний розгляд повідомлень про корупцію, об'єктивну та всебічну перевірку інформації, викладеної у них.

5.1.4. Керівництво Українського ветеранського фонду, особи, які виконують їх обов'язки, та уповноважена особа забезпечують вжиття заходів щодо недопущення розкриття (нерозголошення) інформації про особу викривача, його близьких осіб або інші дані, які можуть ідентифікувати особу викривача, його близьких осіб, та закриття каналів витоку такої інформації (за їх наявності).

5.1.5. За незаконне розкриття відомостей про викривача настає відповідальність, передбачена законом.